

DUURZAAM BELEGGEN

CASUS UNIVERSITEIT GENT

KERNCIJFERS UGENT (EXCL. UZGENT)

42.162 studenten

57 bacheloropleidingen

150 master en manamaopleidingen

9.069 medewerkers

1.412
professoren

1.491
assisterend
academisch personeel

3.441
extern gefinancierde
onderzoekers

6.344 academisch personeel

2.725
administratief &
technisch personeel

+/- 700 miljoen euro jaarlijkse omzet

+/- 200 gebouwen

2,5 km² terreinen

940.000 m² bruto vloeroppervlakte

WAT VOORAFGING

– Duurzaamheidsvisie (RVB 6 december 2013)

De UGent wil een toonaangevende kennisinstelling zijn voor een toekomst die ecologisch, sociaal en economisch duurzaam is, binnen een lokale en mondiale context.

Hiertoe

- Creëert ze een substantieel draagvlak voor duurzame ontwikkeling
- Integreert ze duurzame ontwikkeling in onderwijs, onderzoek en dienstverlening
- Implementeert ze duurzame ontwikkeling in de bedrijfsvoering en organisatie

– Herziening beleggingsportefeuille (RVB 5 februari 2016)

- Nieuw kader voor de beleggingsportefeuilles (gelijkschakelen benchmarks en verhoudingen activaklassen voor alle portefeuille-beheerders)
- Aantal portefeuillebeheerders uitbreiden van 3 naar 5
- Verduurzamen van de beleggingsportefeuilles
- 10% voor beleggingen op eigen initiatief

BELEGGINGSPORTEFEUILLE UGENT

- Middelen in discretionair beheer bij drie banken
- Middellang tot langetermijnspectief
- Bestemde middelen → defensief beleggingsprofiel, met nadruk op (overheids)obligaties

Activaklasse	Min	Neutraal	Max	Benchmark
Cash / Obligaties	60%	70%	80%	JPM GBI Belgium
Cash			80%	
Overheidsobligaties in €		60%	80%	
Bedrijfsobligaties in €	0%	10%	20%	Iboxx Euro Corporate
Aandelen	10%	20%	30%	MSCI Europe
Europees vastgoed	0%	10%	20%	EPRA Europe Net Return Index

DUURZAAM BELEGGEN

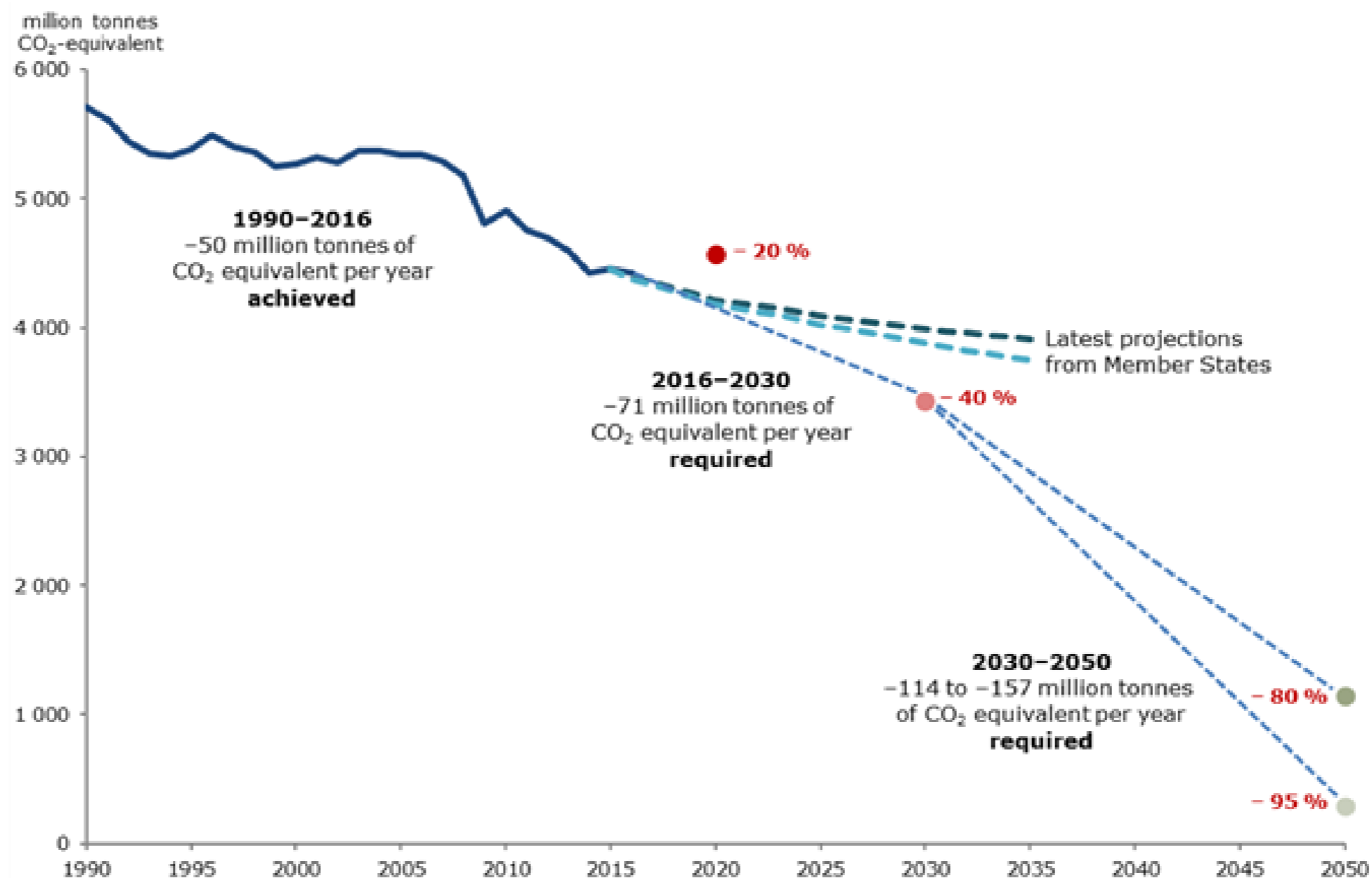
Achtergrondinformatie:

- Duurzame en groene financiering: een verkenning van nieuwe markten (NN, Economisch Tijdschrift, september 2017)
- Institutioneel geld aan het werk voor een duurzame toekomst (Transitie Netwerk Middenveld)
- Impact of disinvestment by asset owners. The case of climate change and fossil fuel disinvestment (Forum Ethibel / The Shift, september 2017)

WAAROM?

1. In lijn met de duurzaamheidsvisie UGent
2. Ecologisch: EU/BE/VL doelstellingen hernieuwbare energie / Klimaatakkoord Parijs (inperken stijgende uitstoot van broeikasgassen en dus ontginning van fossiele brandstoffen)

WAAROM?

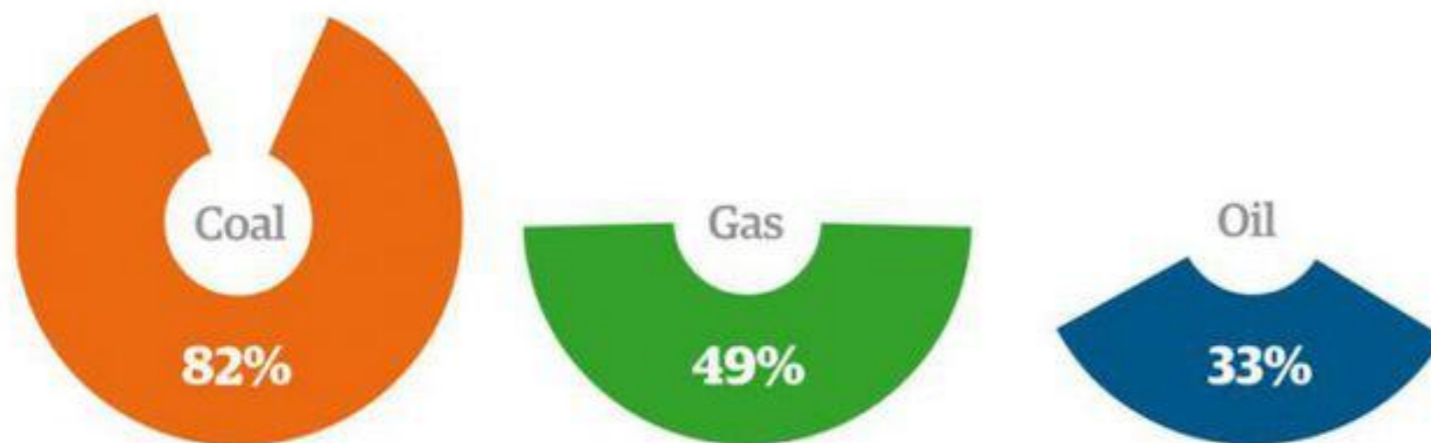
3. Economisch: bepaalde sectoren zijn risicovol (carbon bubble – global risks)

Unburnable fossil fuels

Known, extractable coal, oil and gas reserves that must not be burnt in order to prevent dangerous climate change of more than 2C

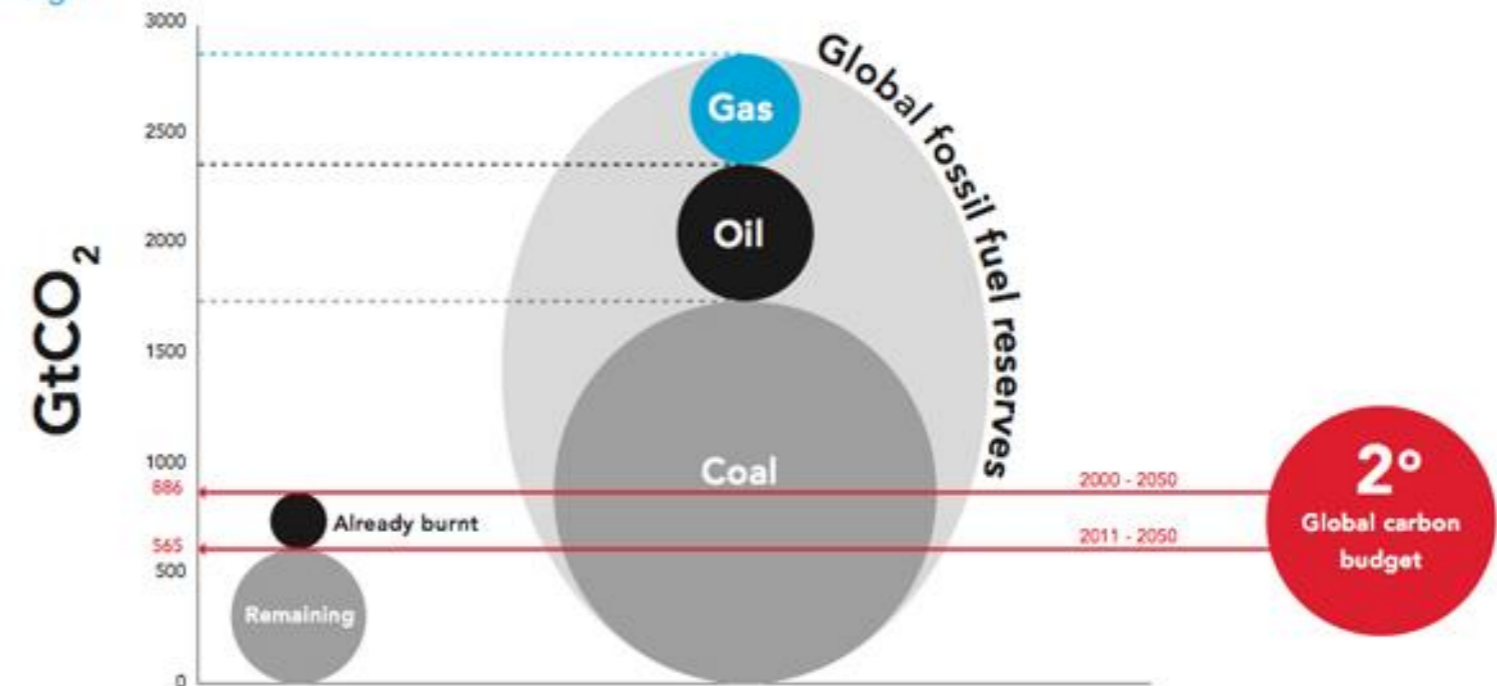
Global reserves

Per cent that cannot be burned

Comparison of the global 2°C carbon budget with fossil fuel reserves CO₂ emissions potential

Fig.1

WAAROM?

3. Economisch: bepaalde sectoren zijn risicovol (carbon bubble – global risks)

Top 10 risks in terms of **Likelihood**

- 1 Extreme weather events
- 2 Large-scale involuntary migration
- 3 Natural disasters
- 4 Terrorist attacks
- 5 Data fraud or theft
- 6 Cyberattacks
- 7 Illicit trade
- 8 Man-made environmental disasters
- 9 Interstate conflict
- 10 Failure of national governance

Top 10 risks in terms of **Impact**

- 1 Weapons of mass destruction
- 2 Extreme weather events
- 3 Water crises
- 4 Natural disasters
- 5 Failure of climate-change mitigation and adaptation
- 6 Large-scale involuntary migration
- 7 Food crises
- 8 Terrorist attacks
- 9 Interstate conflict
- 10 Unemployment or underemployment

WAAROM?

3. Economisch: bepaalde sectoren zijn risicovol (carbon bubble – global risks)

Top 5 Global Risks in Terms of Likelihood

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1st	Asset price collapse	Asset price collapse	Asset price collapse	Storms and cyclones	Severe income disparity	Severe income disparity	Income disparity	Interstate conflict with regional consequences	Large-scale involuntary migration	Extreme weather events	Extreme weather events
2nd	Middle East instability	Slowing Chinese economy (<6%)	Slowing Chinese economy (<6%)	Flooding	Chronic fiscal imbalances	Chronic fiscal imbalances	Extreme weather events	Extreme weather events	Extreme weather events	Large-scale involuntary migration	Natural disasters
3rd	Failed and failing states	Chronic disease	Chronic disease	Corruption	Rising greenhouse gas emissions	Rising greenhouse gas emissions	Unemployment and underemployment	Failure of national governance	Failure of climate-change mitigation and adaptation	Major natural disasters	Cyberattacks
4th	Oil and gas price spike	Global governance gaps	Fiscal crises	Biodiversity loss	Cyber attacks	Water supply crises	Climate change	State collapse or crisis	Interstate conflict with regional consequences	Large-scale terrorist attacks	Data fraud or theft
5th	Chronic disease, developed world	Retrenchment from globalization (emerging)	Global governance gaps	Climate change	Water supply crises	Mismanagement of population ageing	Cyber attacks	High structural unemployment or underemployment	Major natural catastrophes	Massive incident of data fraud/theft	Failure of climate-change mitigation and adaptation

Top 5 Global Risks in Terms of Impact

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1st	Asset price collapse	Asset price collapse	Asset price collapse	Fiscal crises	Major systemic financial failure	Major systemic financial failure	Fiscal crises	Water crises	Failure of climate-change mitigation and adaptation	Weapons of mass destruction	Weapons of mass destruction
2nd	Retrenchment from globalization (developed)	Retrenchment from globalization (developed)	Retrenchment from globalization (developed)	Climate change	Water supply crises	Water supply crises	Climate change	Rapid and massive spread of infectious diseases	Weapons of mass destruction	Extreme weather events	Extreme weather events
3rd	Slowing Chinese economy (<6%)	Oil and gas price spike	Oil price spikes	Geopolitical conflict	Food shortage crises	Chronic fiscal imbalances	Water crises	Weapons of mass destruction	Water crises	Water crises	Natural disasters
4th	Oil and gas price spike	Chronic disease	Chronic disease	Asset price collapse	Chronic fiscal imbalances	Diffusion of weapons of mass destruction	Unemployment and underemployment	Interstate conflict with regional consequences	Large-scale involuntary migration	Major natural disasters	Failure of climate-change mitigation and adaptation
5th	Pandemics	Fiscal crises	Fiscal crises	Extreme energy price volatility	Extreme volatility in energy and agriculture prices	Failure of climate-change mitigation and adaptation	Critical information infrastructure breakdown	Failure of climate-change mitigation and adaptation	Severe energy price shock	Failure of climate-change mitigation and adaptation	Water crises

■ Economic
 ■ Environmental
 ■ Geopolitical
 ■ Societal
 ■ Technological

WAAROM?

De grote olieproducenten boeken slechte financiële resultaten. Hun beurskoersen kelderen, hun aandelen zijn niet meer in trek. 'Ze zijn het nieuwe tabak.'

'Big oil' in grote problemen

OPWARMING IS OOK EEN BEDREIGING VOOR DE RENDEMENTEN

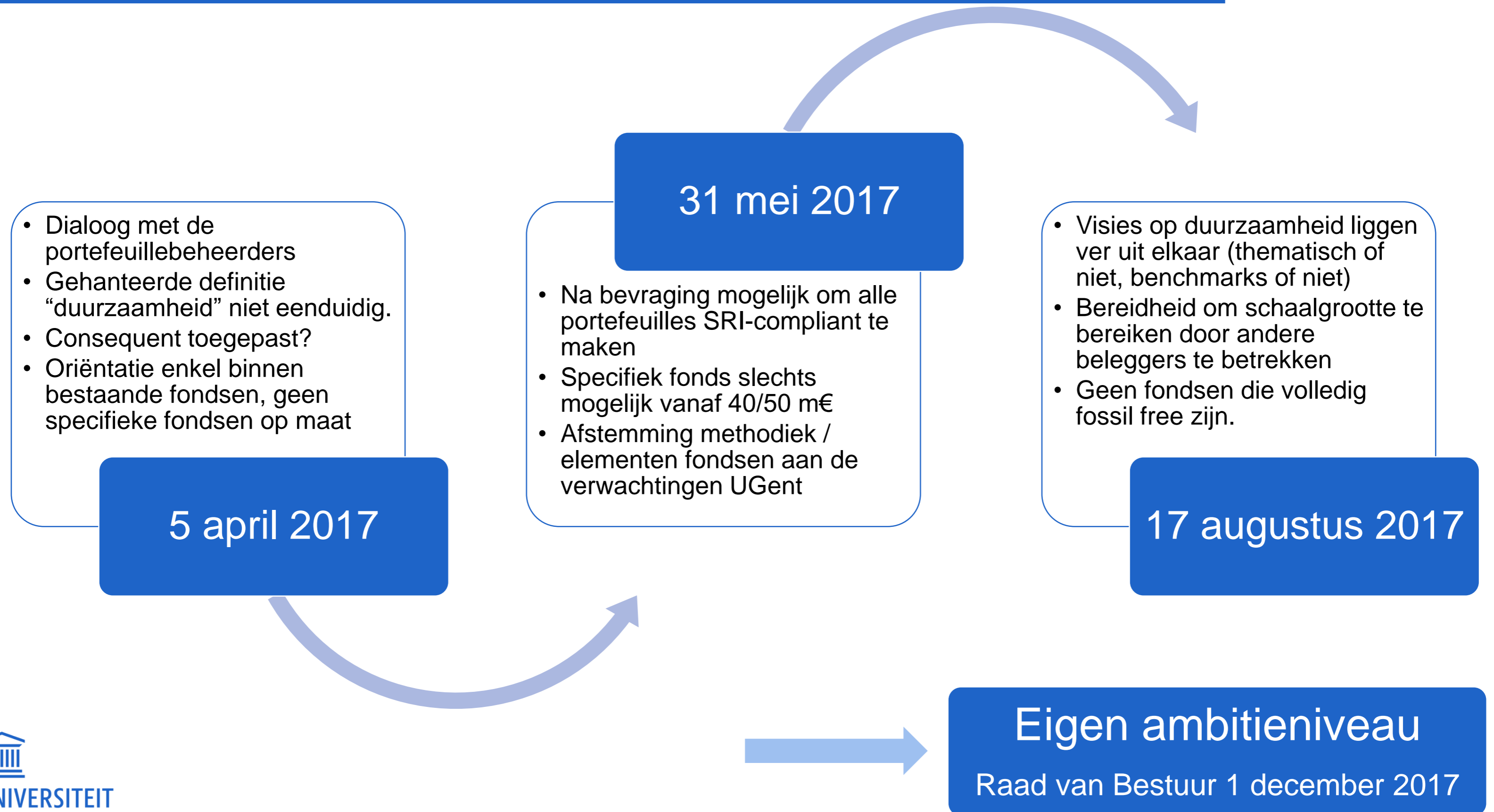
Klimaat gooit financiële zekerheden overhoop

De financiële wereld breekt zich het hoofd over de impact van de klimaatopwarming. De motivatie verschilt, maar Wall Street en Greta Thunberg delen dezelfde zorgen. 'Het tij is aan het keren.'

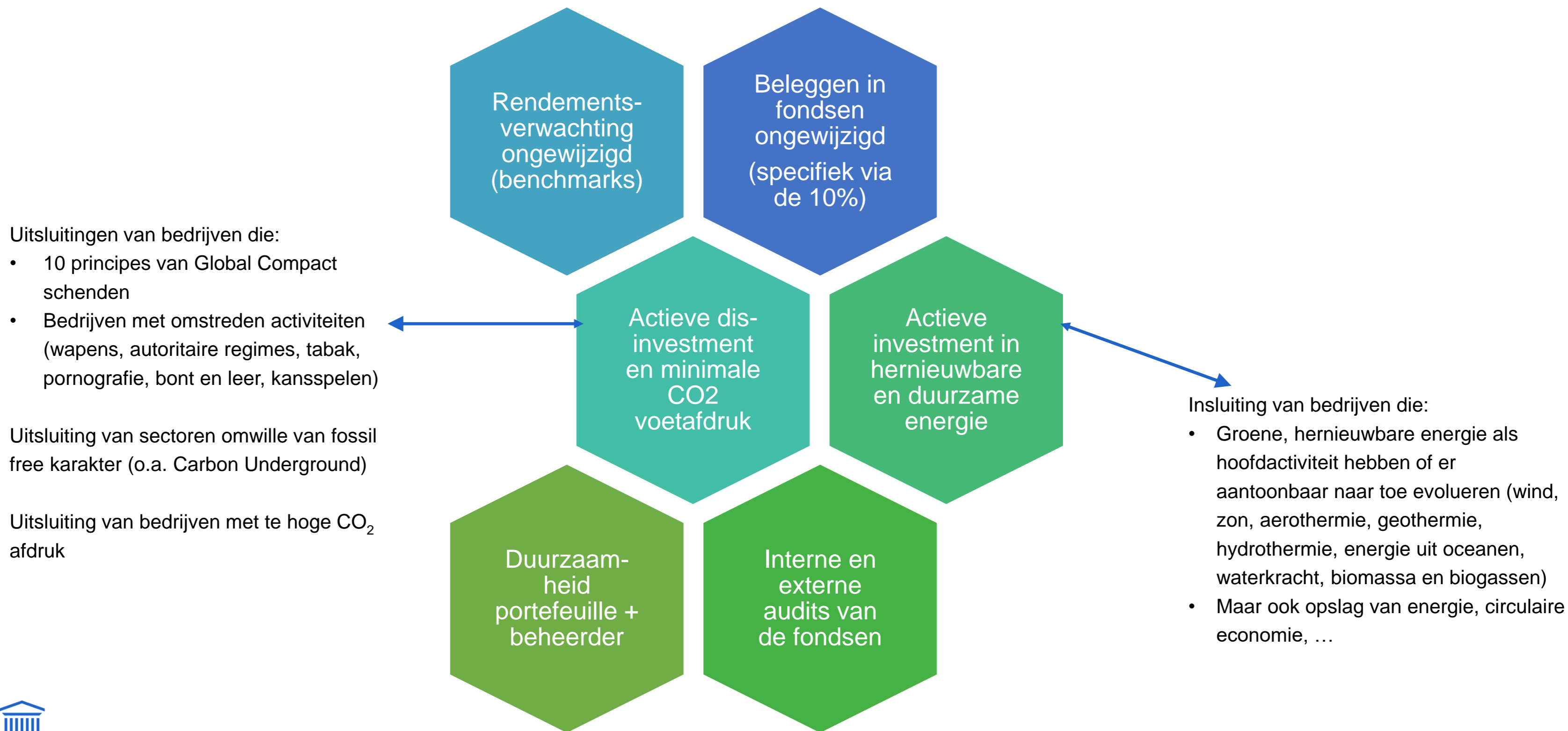

© nyt

HET PROCES COMMISSIE DUURZAAM BELEGGEN

AMBITIENIVEAU UGENT

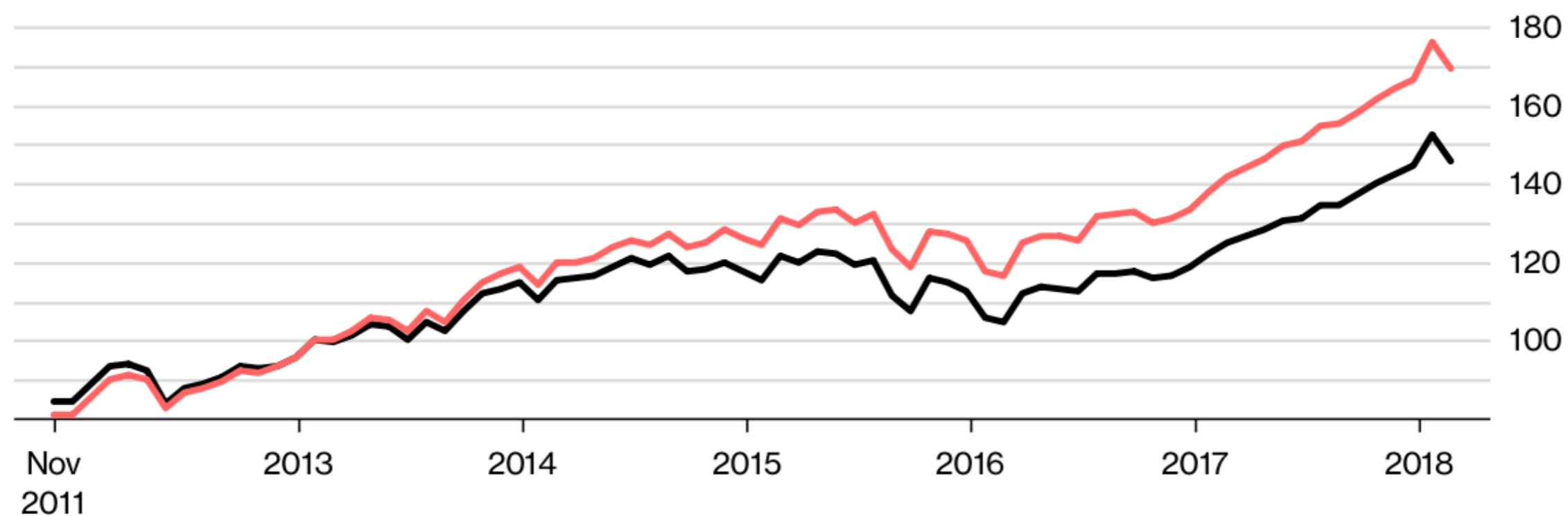
RENDEMENT

- Duurzame investeringen presteren financieel minstens even goed qua rendement ten opzichte van de klassieke aanpak

A World Without Fossil Fuels

The MSCI All Country World Index, stripped of fossil-fuel stocks, has outperformed the main index in recent years.

■ MSCI World ■ MSCI World, No Fossil Fuels

Normalized to Jan. 31, 2013
Bloomberg

Bloomberg

Actieve dis-
investment en
minimale CO₂
voetafdruk

1. Uitsluitingen van bedrijven die:

- 10 principes van Global Compact schenden
- Bedrijven met omstreden activiteiten (wapens, autoritaire regimes, tabak, pornografie, bont en leer, kansspelen)

2. Uitsluiting van sectoren omwille van fossil free karakter (o.a. Carbon Underground) → statement → strikt volgens de geformuleerde definitie van fossil free:

- Uitsluiting van de bedrijven op de Carbon Underground 200
- Uitsluiting van bedrijven met fossiele brandstofreserves.
- Uitsluiting van bedrijven die zoeken naar kolen, olie en gas of ze boven halen, behandelen, raffineren of vervoeren.
- Uitsluiting van bedrijven die investeren in utilities die fossiele brandstoffen gebruiken om elektriciteit te produceren.

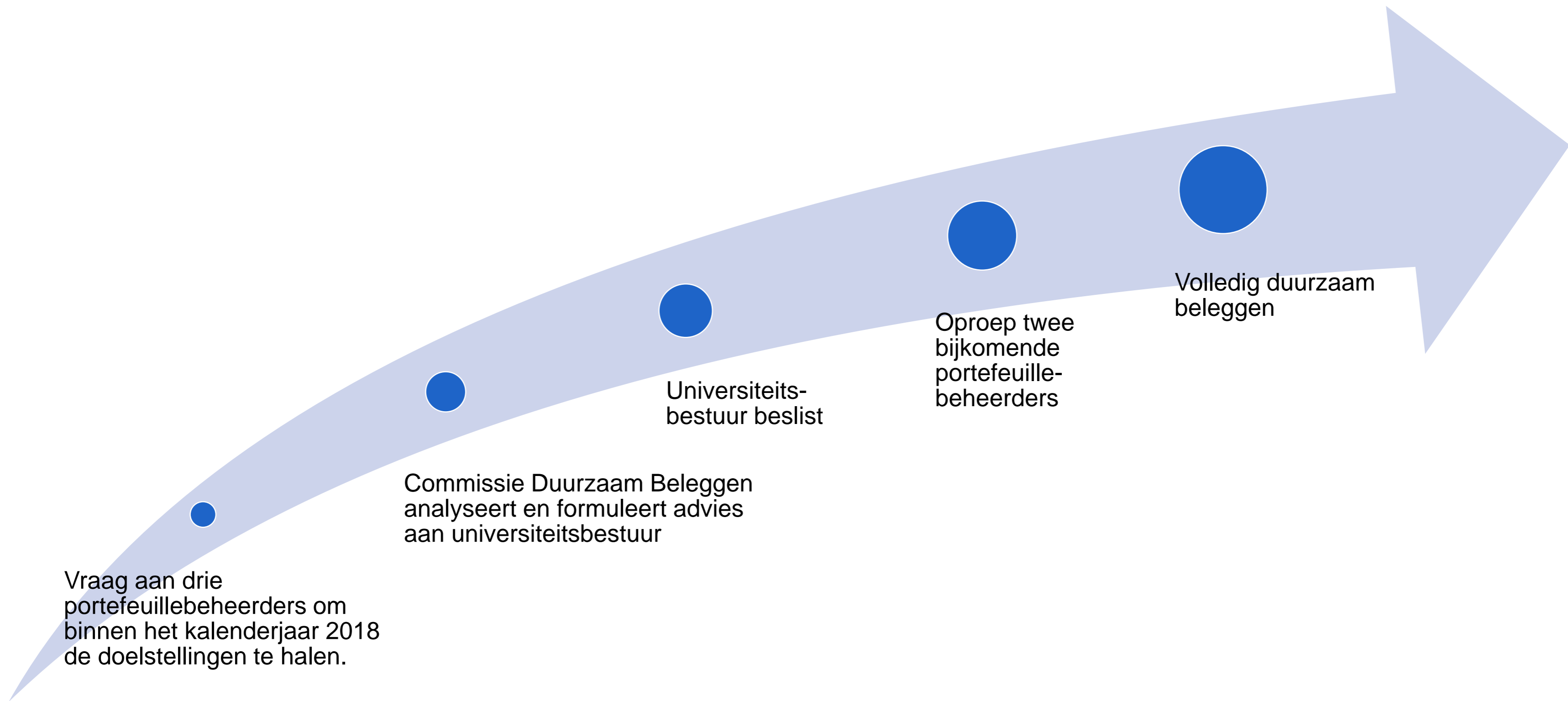
3. Uitsluiting van bedrijven met te hoge CO₂ afdruk (best-in-class)

Actieve
investment in
hernieuwbare
en duurzame
energie

Insluiting van bedrijven die:

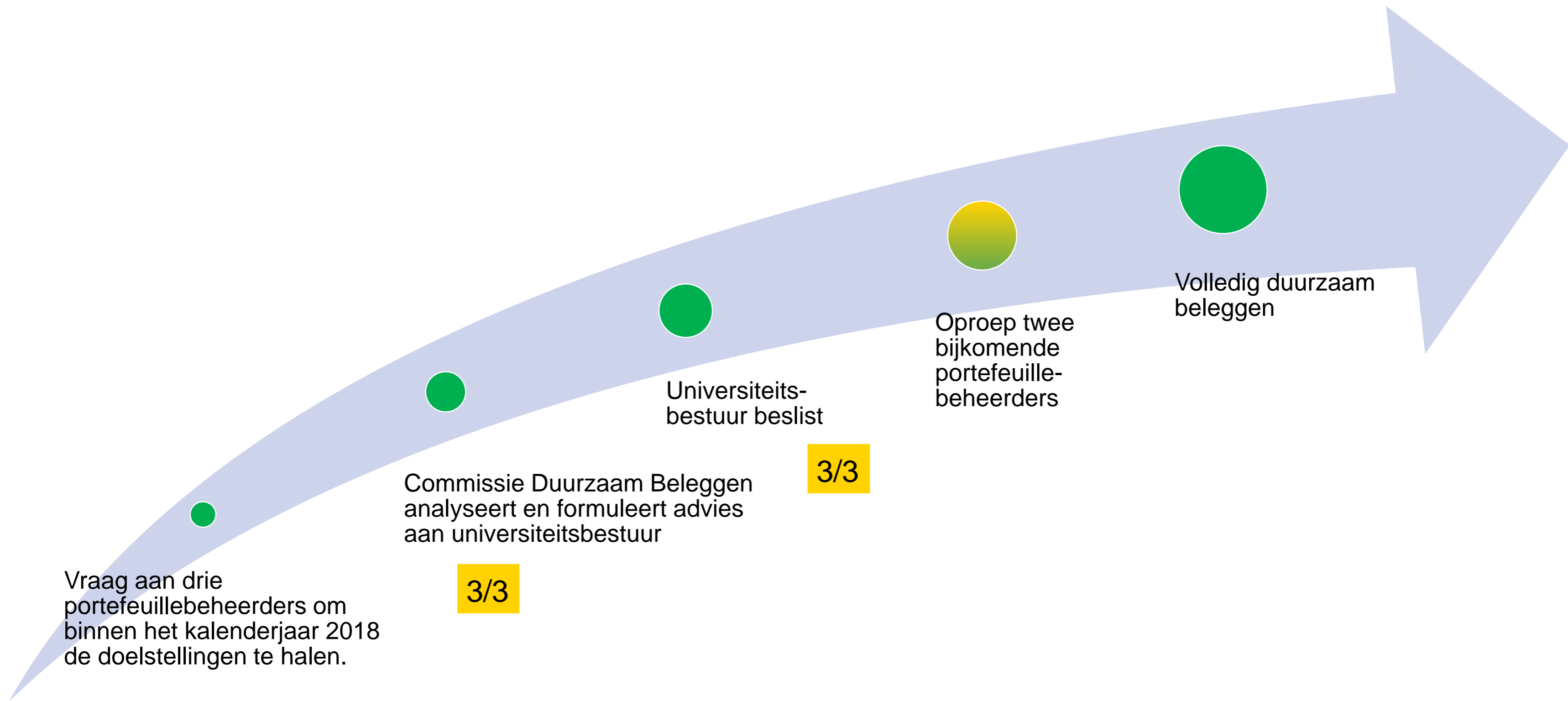
- Groene, hernieuwbare energie als hoofdactiviteit hebben of er aantoonbaar naar toe evolueren (wind, zon, aerothermie, geothermie, hydrothermie, energie uit oceanen, waterkracht, biomassa en biogassen)
- Maar ook opslag van energie, circulaire economie, ...

REALISATIE AMBITIENIVEAU UGENT

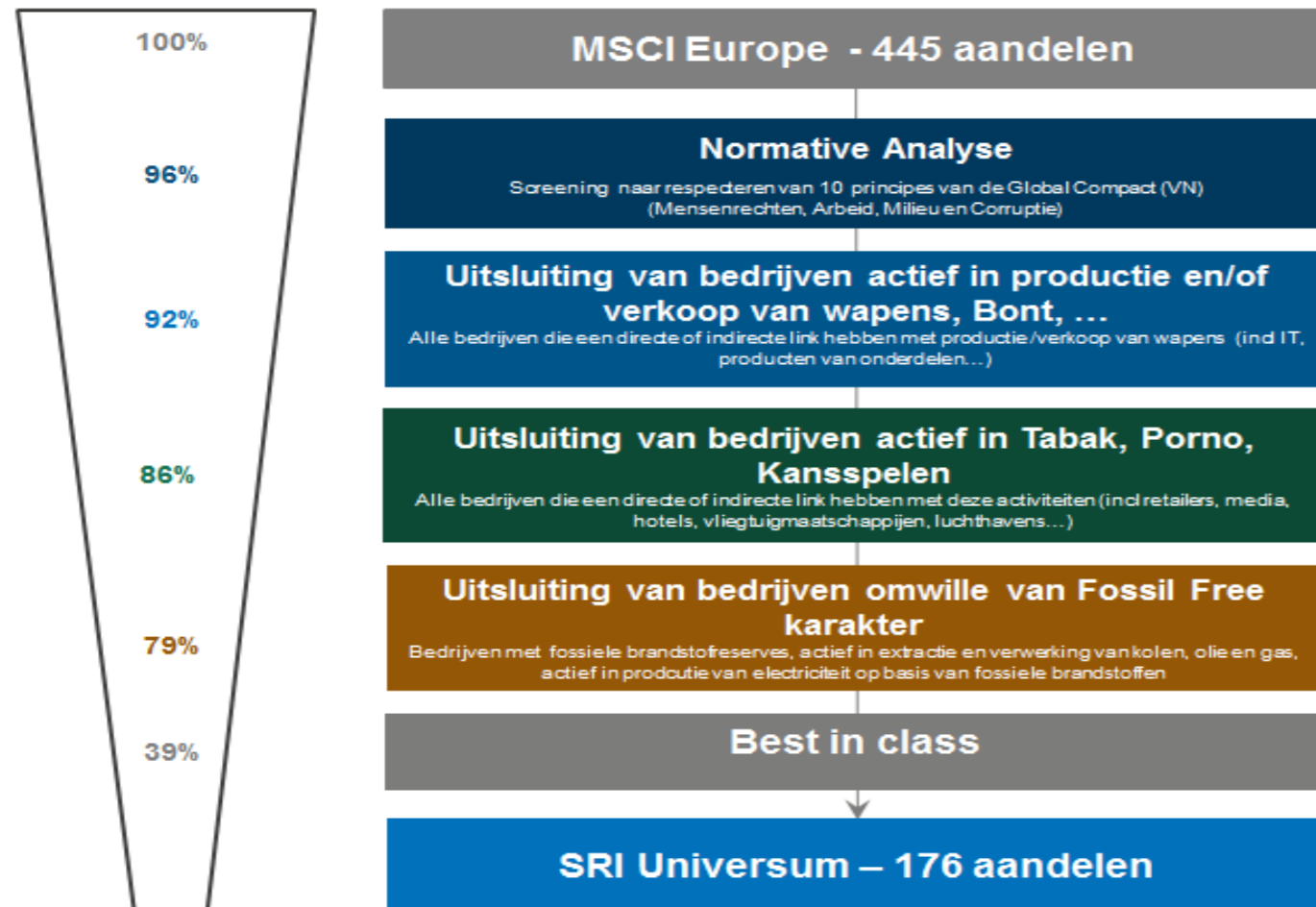

REALISATIE AMBITIENIVEAU UGENT

ANTWOORD AMBITIENIVEAU – CASUS 1

– Creatie nieuwe fondsen (Candriam)

ANTWOORD AMBITIENIVEAU – CASUS 2

- Aanpassing SRI strategie KBC (waarbij onze definities zijn overgenomen)
- Insluiting via Fonds Eco Climate Change

Uitsluitingsbeleid Fossiele brandstoffen

Een van de uitdagingen waar we op dit moment niet naast kunnen kijken is de klimaatopwarming. Een van de belangrijkste menselijke bijdragen komt van de uitstoot van broeikasgassen door het verbranden van fossiele brandstoffen. De noodzaak van een transitie naar een koolstofarme economie staat vast. In onze duurzame fondsen willen we vandaag al een stap verder gaan en sluiten we bedrijven gelinkt aan fossiele brandstoffen uit.

HOE PAKKEN WE DIT AAN?

Uitsluiting van energiebedrijven

Voor de energiespelers komt het erop neer dat wij de bedrijven die in de wereldaandelenindex van MSCI geclassificeerd worden in de energiesector niet langer toelaten tot het duurzaamheidsuniversum. Deze bedrijven kunnen we direct linken aan het oppompen van fossiele brandstoffen. Het gaat onder meer om grote verticaal geïntegreerde oliebedrijven, maar ook om raffinage en transport.

We hanteren specifieke voorwaarden voor nutsbedrijven opdat alleen nutsbedrijven die streven naar betrouwbare, veilige en koolstofarme elektriciteit in aanmerking komen voor de duurzame fondsen. We kiezen resoluut voor de toekomst.

Elk nutsbedrijf moet aan elk van de volgende voorwaarden voldoen:

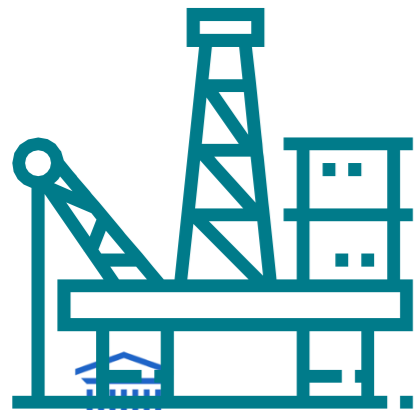
1. Het nutsbedrijf mag geen nieuwe kernreactoren bijbouwen of plannen hebben om nieuwe capaciteit bij te bouwen.
2. Het bedrijf moet significant investeren in hernieuwbare energie.
3. Nutsbedrijven die elektriciteit opwekken door fossiele brandstoffen te verbranden worden uitgesloten.
4. Als nutsbedrijven nieuwe opwekkingscapaciteit bijbouwen mag dit enkel met de best beschikbare technologie.
5. Nutsbedrijven die elektriciteit opwekken op basis van biobrandstoffen mogen dit niet doen op basis van voedselgewassen.
6. Nutsbedrijven die olie en gas transporteren worden uitgesloten.

Uitsluiting van bedrijven uit de mijnbouw en metaalsector

Daarnaast sluiten we bedrijven uit de mijnbouw- en metaalsector uit die fossiele brandstoffen (steenkool, olie en gas) ontginnen en verkopen. Bij steenkool staan we wel één uitzondering toe voor zover de steenkool wordt gebruikt voor de productie van staal. Dit doen we omdat staal – op recyclage na – alleen geproduceerd kan worden met behulp van steenkool.

Toeleveranciers

Tenslotte sluiten we bedrijven uit andere sectoren uit die producten en diensten leveren die uitsluitend voor de ontgining van fossiele brandstoffen gebruikt worden.

ANTWOORD AMBITIENIVEAU – CASUS 3

- Aanpassing definities fonds Low Carbon 100 index (waarbij nu ook aerospace is uitgesloten), een index die op Euronext staat (BNP Paribas)

Main changes:

→ Creation of the Index Universe

The index Universe is made of the 300 highest Free Float Market Capitalisations of the Euronext® Europe 500 Index minus the:

- 30 worst performers in term of Social and Governance score (Vigeo),
- Exclusions related to the UNGC (Vigeo),
- ICB Subsectors Tobacco, Defense and Aerospace,
- Companies involved in fossil fuel activities (fossil fuel reserves, searching, collecting, treating, refining or transporting coal, oil or gas and utilities that use fossil fuels to produce electricity),
- Controversial weapons and ESG controversies as determined by the Expert Committee,
- The Green companies.

Euronext N.V., PO Box 19163, 1000 GD Amsterdam, The Netherlands

indices.euronext.com

QUID PENSIOENFONDSEN?

- Aanvullend pensioen (2de pijler) voor het contractueel personeel (ATP en WP)
- Ethias pensioenfonds ('oud', afgesloten pensioenverzekering)
- OFP UZGent / UGent: SIP voor kanton UGent aangepast op duurzaam beleggingskader

DUURZAAM BELEGGEN @UGENT

Aanbevelingen:

- Betrek het bestuur en de stakeholders
- Durf kritische dialoog met banken aan te gaan
- Schrijf eigen ambitieniveau uit, in lijn met visie en strategie van de organisatie
- Het kan!

Jeroen Vanden Berghe

Logistiek Beheerder

UNIVERSITEIT GENT - RECTORAAT

E jeroen.vandenbergh@ugent.be

T +32 9 264 31 39

www.ugent.be

Ghent University

@ugent

Ghent University

